

EGÉSZSÉGÜGYI GONDOZÁS ÉS PREVENCIÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

VÉDŐNŐ SZAKIRÁNY

SPECIÁLIS RÉSZ

7.1.2. Szakirányokon szerezhető további sajátos kompetenciák

7.1.2.2. Védőnő szakirányon továbbá a védőnő

a) tudása - Ismeri a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat, módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket. - Ismeri az életkorhoz kötött és lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésének módszereit, végrehajtását, a népegészségügyi célú méhnyakszűrési vizsgálat elveit, módszereit, eljárásait. - Birtokolja a családtervezéssel, a szülésre és a szülői szerepre való felkészüléssel kapcsolatos ismeretanyagot, ismeri a csoportos egészségnevelés és a szülői csoportok vezetésének módszertanát. - Ismeri a várandósság élettani és lélektani változásait, a terhességgel összefüggő kóros állapotokat, a terhességtől független betegségek hatásait a várandósságra. - Ismeri a várandós gondozás folyamatát, a gondozásban szereplők feladatait, a várandós gondozás védőnői vonatkozásait. - Ismeri a gyermekágyi időszak involúciós és evolúciós változásait, a gyermekágyas gondozás védőnői vonatkozásait, ismeri az újszülött újraélesztéséhez használt eszközöket, gyógyszereket, az újszülött újraélesztés folyamatát. - Ismeri 0-18 éves korig az egészséges fejlődés jellemzőit (testi, lelki, szociális), a fejlődést meghatározó tényezőket, azok befolyásolásának lehetőségeit. - Ismeri a különleges védőnői ellátást igénylő (koraszülött, kissúlyú, krónikus beteg, fogyatékkal élő, magatartási zavarral küzdő, szociálisan veszélyeztetett, eltérő fejlődésű) gyermekek gondozásának módszereit, ellátási formáit, útját. - Ismeri az egészséget károsító magatartásformák kialakulásának folyamatát, egészségre gyakorolt hatásait, elhagyásukat segítő módszereit. - Ismeri az egyes életkorokhoz és állapotokhoz igazodó egészséges táplálkozási elveket, dietoterápiás lehetőségeket, irányelveket. - Ismeri az anyatejes táplálás egészségre gyakorolt hatásait, a szoptatás támogatás módszereit. - Ismeri a kliensek, gondozottak jogait és azok érvényesítésének lehetőségeit, a szociális- és gyermekvédelmi ellátás rendszerét, a családokat, gyermekeket, gondozottakat veszélyeztető tényezőket, helyzeteket, azok rizikótényezőit, valamint az adott helyzetnek megfelelő teendőket, a jelzőrendszer tagjaként ellátandó feladatokat. - Ismeri és értelmezi az interkulturális együttéléshez kapcsolódó személyes, csoportos megközelítés nehézségeit, az interkulturális konfliktusok alapjait. - Ismeri a védőoltási tevékenységre vonatkozó hazai gyakorlati feladatokat, továbbá az oltásokkal kapcsolatos általános és specifikus indikációkat, kontra indikációkat, az oltóanyagok beszerzésére, tárolására, felhasználására, az oltási nyilvántartásokra, jelentésekre vonatkozó kötelezettségeket, szakmai ismereteket, előírásokat illetve ajánlásokat. - Ismeri szakterületének szakmai irányelveit és protokolljait, módszertani leveleit, jogszabályait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit. - Ismeri szakterületének dokumentációit, azok előállításának, kezelésének szabályait, adatszolgáltatási kötelezettségeinek formáit és módját, valamint ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket. - Ismeri a népegészségügyi szolgáltatások, kiemelten a szűrővizsgálatok rendszerét és tudományos alapjait.

b) képességei - Képes az egyén, a család és a közösség szükségleteire alapozottan a védőnői gondozási célok megfogalmazására, megállapítására, gondozási terv készítésére, a folyamatos gondozás végrehajtására. - Képes a 0-18 év közötti korosztály életkorhoz kötött szűrővizsgálatainak szervezésére, a védőnői kompetenciába tartozó (jogszabályban előírt) feladatok végrehajtására, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésére, népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzésére. - Képes a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadásra, az anyaságra, szülői szerepre való felkészülés támogatására, valamint szülői csoportok szervezésére, támogatására. - Képes a várandós anyák (jogszabályban rögzített) célzott individuális, folyamatos gondozására, védőnői kompetenciába tartozó vizsgálatok és feladatok elvégzésére. - Képes a gyermekágyas nők ápolására, gondozására, az aktuális állapotuknak és szükségletüknek megfelelő ellenőrző vizsgálatok elvégzésére, kompetencia körén belül. - Képes az újszülött újraélesztésére. - Képes az adott korosztály fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlettségi szintből adódó problémák észlelésére, azonosítására és kompetencia határain belül intézkedések meghozatalára. - Képes a különleges védőnői ellátást igénylő (koraszülött, kissúlyú, krónikus beteg, fogyatékkal élő, magatartási zavarral küzdő, tanulásban akadályozott, az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, a hátrányos és veszélyeztetett, eltérő fejlődésű) gyermekek azonosított és értékelt szükségleteiből kiinduló, reális gondozási célok meghatározására, a védőnői gondozás megvalósítására. - Képes a káros szokások és szenvedélyek megelőzésében, leszokásában segítségnyújtásra, szükség esetén szakemberhez való irányításra. - Képes a szoptatás és az anyatejes táplálás figyelemmel kísérésére, az anyatejes táplálásra való ösztönzésre, a szoptatás módszereinek tanítására, szoptatási problémák esetén segítségnyújtásra. - Képes az egészséges táplálkozás irányelveinek hiteles közvetítésére, a leggyakoribb gyermek és felnőttkori betegségek étrendi kezelési alapelveinek átadására, betartásának segítésére a saját kompetencia határainak megfelelően. - Képes a családokhoz, gyermekekhez és az egészségügyi ellátáshoz kötődő jogokról, az ezekhez kapcsolódó köteleességek megjelölésével tájékoztatást adni, valamint a családokat megillető szociális ellátásokról információt nyújtani. - Saját szakterületén belül képes az interkulturális háttértényezők felderítésére, a kulturális különbségekből adódó működések egymástól való elkülönítésére. - Képes a védőoltásokkal kapcsolatos (jogszabályban, módszertani levélben rögzített) szervezési, nyilvántartási, jelentési feladatok ellátására. - Képes saját szakterületének megfelelően a gyermekeket, gondozottakat veszélyeztető tényezők és azok rizikófaktorainak azonosítására. - Képes eleget tenni jelzési kötelezettségének, továbbá kompetenciájának megfelelően önállóan vagy team-munkában a veszélyeztető tényezők elhárítására, abban való közreműködésre. - Képes szakmai tudásának hatékony alkalmazására, a szakmai irányelvek, protokollok, jogszabályok, módszertani levelek betartására, valamint a tudományosan megalapozott, szakmájában általánosan elfogadott paradigmák közvetítésére és átadására. - Képes a szakterületén elvárt dokumentáció pontos vezetésére, megfelelő minőségű adatok szolgáltatására, továbbá a szakterületén alkalmazott informatikai programok használatára. - Képes a szűrővizsgálatok rendszerének átlátására, értelmezésére, egyének és közösségek szűrővizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatására.

c) attitűdje - Védőnői munkája minőségelvű. - Törekszik az egyéni élettörténetekre és megküzdési stratégiákra támaszkodó, adaptív, individuális, célzott gondozás megvalósítására. - Törekszik a gondozott érzés- és gondolatvilágába belehelyezkedni tudó, empatikus hozzáállásra. - Nyitott a folyamatos önreflexióra és önismeret-fejlesztésre. - Társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással rendelkezik. - Nyitott az interperszonális kapcsolatok kialakítására, a csoportos munkába való beilleszkedésre, illetve annak megszervezésére. - Elkötelezett a státusz- és kompetenciabeli különbségek megfelelő módon való kezelésére és kompetenciahatárainak betartására. - Törekszik az önszabályozás

keretében a hivatás szabályai ellen vétők figyelmeztetésére. - A gondolkodása partnerközpontú, elfogadja az együttműködés fontosságát. - Emberközpontú, gyermekközpontú szemlélete lehetővé teszi, hogy az adott életszakaszhoz kötődő adekvát megoldásokat megtalálja. - Elfogadó attitűddel alkalmazkodik a gondozottak igényeihez, az aktuális körülményekhez és helyzetekhez. - Önmaga is elkötelezett az egészség védelme, az egészségtudatos magatartás kialakítása iránt. - Egészséges önbizalom, becsvágy, az önmegvalósítás igénye jellemzi, folyamatosan törekszik arra, hogy személyiségében és hivatásában is fejlődjön. - Fogékony az egészség megőrzésével kapcsolatos új ismeretek befogadására. - Elkötelezett az anyatejes táplálás támogatására. - Szociális és interkulturális érzékenység, előítélet nélküli attitűd jellemzi. - Az interkulturális háttér, attitűd és identitást meghatározó szerepét az ellátás megvalósításában figyelembe veszi. - A védőoltások betegségek megelőzésében betöltött szerepének kedvező megítélése. - Az interkulturális háttér, attitűd és identitást meghatározó szerepét az ellátás megvalósításában figyelembe veszi.

d) autonómiája és felelőssége - Védőnői munkáját hivatásszerűen, az etikai normák betartásával, autonóm módon végzi. - Társadalmi érzékenységen alapuló közösségi felelősségérzettel és önálló feladatvállalási igénnyel rendelkezik. - Felelősséggel használja a védőnői munka során alkalmazható eljárásokat és módszereket, gondozási, egészségfejlesztési és prevenciós modelleket. - Szakmai ismereteire alapozva, a problémahelyzetet strukturálja, és a gondozási folyamat során felmerülő veszélyeztető tényezőket önállóan elhárítja. - Felelősséget vállal a rábízottakért, akár egyes személyekről, akár csoportokról van szó. - Tetteiért, megnyilatkozásaiért felelősséget vállal. - Önállóan vagy team tagjaként beteg-educációt végez. - Tudatossá válik a másság elfogadása. Felelősséggel végzi az eltérő szocializációs háttérű gondozottak ellátását. - Társszakmák munkatársaival csapatmunkában való részvételre képes. - Megfelelő és egységes színvonalú védőnői ellátáshoz való hozzáférést biztosít, az ellátás akadályait igyekszik elhárítani. - Megfelelő, szakmailag megalapozott tájékoztatással lehetővé teszi, hogy a gondozott dönthessen, annak kompetenciáit erősíti. - Szakmai ismereteit tudományosan megbízható forrásból szerzi, tudományos bizonyítékok figyelembevételére képes. Szakmai kutatások elősegítését kötelességének érzi. - Az egészségügyi erőforrások felhasználásánál törekszik a párhuzamosság elkerülésére, a felesleges kiadások megszüntetésére. - Felelőssége kiterjed a szakmai tevékenysége közben felmerülő érdekkonfliktusok felismerésére és elhárítására.